

Výroční zpráva Městské knihovny Mariánské Lázně za rok 2023

Ocenění za poskytování vynikajících knihovnických služeb pro veřejnost

Karlovarský kraj a Krajská knihovna Karlovy Vary udělili v rámci Týdne knihoven ocenění nejlepším profesionálním knihovnám za rok 2023. Vyhodnocení ankety se konalo pod záštitou hejtmana Karlovarského kraje Petra Kulhánka 5. října, 2023 v Krajské knihovně Karlovy Vary na 6. setkání knihovníků z celého regionu. Městská knihovna Mariánské Lázně obdržela Ocenění za poskytování vynikajících knihovnických a informačních služeb pro veřejnost. Tato cena nám byla předána hlavně za nárůst počtu nově registrovaných dětských čtenářů. Počet dětských návštěv vzrostl v roce 2023 oproti stejnému období loni o tisíc, také počet uspořádaných vzdělávacích i kulturních akcí a jejich návštěvníků neustále roste.

Knihovní fond

Při akvizici nových knih jsme i v roce 2023 využívali aplikaci Teamlibrary a knihy z grantu Ministerstva kultury Česká knihovna.

Kromě zájmu o nové tištěné knihy jsme zaznamenali narůstající trend výpůjček e-knih, hlavně ke konci roku, bylo nutné navýšit předplatné e-výpůjček u portálu Palmknihy.

Ve Studovně byla zahájena evidence zbývajících zahraničních kompletů periodik Balneoknihovny, které ještě nebyly zapsány ve fondu knihovny.

Knížní fond v Oddělení pro děti jsme doplnili nákupem sady knih s elektronickou Albi tužkou, k nákupu jsme využili peníze z umístění v soutěži Nej knihovna Karlovarského kraje. Pro děti jsme také dokoupili také nové deskové hry.

Zatímco nejmladší děti preferují hlavně půjčování knih, starší čtenáři vnímají knihovnu jako prostor, kde mají možnost setkat se se svými kamarády a trávit tam část svého volného času. Proto jsme právě pro ně rozšířili volný výběr v oddělení pro děti o jednu místnost, ve které na ně čekají komiksy, fantasy literatura, deskové hry a samozřejmě i wi-fi zóna.

Knihovní statistika

Vzrostl počet vzdělávacích akcí pro děti (o 40) a počet dětských návštěvníků akcí o 900. Důvodem je úspěšná realizace několika tematických workshopů pro 2. stupeň ZŠ a pro žáky nižších tříd gymnázia. Největší oblibě se těší téma Báje, pověsti, pohádky a lidová slovesnost a Komiksy.

V roce 2023 knihovnu navštívilo celkem 30 983 uživatelů, kteří si vypůjčili celkem 53 834 různých druhů dokumentů. Celkem jsme pro dospělé i pro děti uspořádali 277 nejruznějších vzdělávacích, kulturních a volnočasových akcí, zúčastnilo se jich 3 728 návštěvníků.

Hospodaření

Náklady

Vzrostly náklady na energie, zejména na vytápění, zálohy na teplo byly zvýšeny o 55 %. V důsledku inflace vzrostly i náklady na ostatní služby. Příspěvek na opravy 60 tisíc Kč byl využit v plném rozsahu.

Výnosy

Městská knihovna Mariánské Lázně vykázala kladný hospodářský výsledek + 124 384,- Kč, z toho výnosy z hlavní činnosti byly 70 157,- Kč a výnosy z vedlejší činnosti 54 227,- Kč. Výnosy z hlavní činnosti se zvýšily téměř na dvojnásobek z důvodu vyšší návštěvnosti Oddělení pro děti. Příspěvek od zřizovatele 4 360 000,- Kč byl v průběhu roku navýšen o 80 000,- Kč z důvodu zvýšených nákladů za energie.

Vzdělávací akce pro dospělé

6. 2. 2023 – Překotná srdce, aneb, Cesta životem – Autorský večer česko-německé spisovatelky a publicistky Aleny Wagnerové- členky českého PEN klubu Praha. Autorka představila svoji novelu Překotná srdce, v té se posluchači formou fiktivních dopisů seznámili s životním osudem baronky Sidonie Nádherné a okruhem slavných osobností kolem ní. Akci navštívilo 35 zájemců.

13. února 2023 – Julius Arigi – Mariánskolázeňský Ikarus – přednáška ředitele muzea Františkovy Lázně Aleše Česala, který napsal první soubornou monografii o leteckém esu 1. svět války a podnikateli v letecké dopravě v Mariánských Lázních Juliu Arigim. Účast: 42 návštěvníků.

20. března. 2023 – Autorský večer Aleny Vávrové –

Autorský večer s hudebním doprovodem – regionální spisovatelka z Františkových Lázní přečetla ukázky ze svých básnických sbírek Modrý pierot a Vitus Via viva a z povídkové knihy Za chvíli jsme na Smíchově.

O klavírní doprovod se postarala Alena Niedlová. Hostem večera byl Stanislav Sedlák, který rovněž přečetl ukázky ze své sbírky povídek. Účast: 21 návštěvníků.

14. dubna 2023 – Vraždy na západě Čech očima kriminalisty

– Přednáška plukovníka Mgr. Rudolfa Flašky vedoucího odboru obecné kriminality Krajského ředitelství Policie České republiky Karlovarského kraje. Popis čtyř skutečných případů, průběh vyšetřování, pátrání a usvědčení pachatelů závažných zločinů v Karlovarském kraji. Přednášky se zúčastnil rekordní počet 84 návštěvníků.

11. 5. 2023 – Otec na útěku – Vyzkoušeli jsme si on-line autorské čtení Mariánskolázeňského rodáka, publicisty a překladatele Tomáše Jadlovského o dobrodružství na Kavkaze, které odstartoval jeho rozvod a soudní boj o syna. Diskriminace mužů u evropských opatrovnických soudů přivedla autora na životní křižovatku. Opustil výhodnou práci v diplomacii za život s pětiletým synem na Kavkazu. Vyprávění o tom, jak se žije bez zpráv o uneseném dítěti a pod hrozbou mezinárodního zatykače. Účast: 17 návštěvníků.

26. dubna 2023 Seminář finančního zdraví – určen byl zejména pro seniory. Proběhl ve spolupráci s Českou spořitelnou – podtitul: Jak mít finance v bezpečí.

Cyklus cestovatelských přednášek ing. Petra Bořila – pravidelná akce každou poslední středu v měsíci ve studovně, zúčastňuje se téměř uzavřená skupina zájemců z řad místních obyvatel a často také lázeňští hosté. V únoru proběhla přednáška s názvem U sousedů – Německo-sever, v březnu pak Jeseníky – Pradědu nadohled, v dubnu Polabí – horní tok, v květnu Český ráj – sever, v říjnu – Vysočinou – sever, v listopadu jsme navštívili Sloupsko a největšímu zájmu se těšila naše prosincová přednáška s názvem Za humny – 1. část.

Virtuální univerzita třetího věku – ucelený vzdělávací program pro seniory pořádáme ve spolupráci s provozně ekonomickou fakultou ČZU v Praze. V rámci letního semestru proběhly 2 kurzy – 1. téma – Kouzelná geometrie, 2. téma – Klenoty barokního sochařství v českých zemích. Účast: 25 absolventek.

Tématem zimního semestru byla Křesťanská ikonografie a hagiografie.

Výstava 110 let od návštěvy Sigmunda Freuda ve vile Turba

Výstavou jsme připomněli 110 let od doby, kdy město navštívil známý zakladatel psychoanalýzy Sigmund Freud. Nejznámější psychoanalytik přijel z Vídně 17. července 1913 s dcerami Annou a Sofií, s chotí Martou a manželčinou sestrou Minnou. Celá Freudova rodina byla ubytována ve vile Turba, patřící MUDr. Hansi Turbovi, starostovi města. Tématem výstavy byla i historie budovy - Villy Turba, ve které od roku 1946 sídlí Městská knihovna. V rámci výročí návštěvy Mar. Lázní slavným psychoanalytikem byla uspořádána Infocentrem Mar. Lázně i tematická prohlídka, která

byl ukončena výstavou a promítáním dokumentárního filmu v knihovně.

8. srpna – 30. září – Výstava Alfred Nobel v Mariánských Lázních a známí hosté - nositelé Nobelovy ceny

13. září 2023 – Na módním molu lázeňské promenády – Od časů Belle époque po nejsoučasnější trendy – autorská přednáška Dr. Běly Janošíkové

4. října 2023 Cestování s handicapem aneb nic není nemožné – další ze série cestovatelských přednášek Jakuba Greschla nabídla všem zájemcům putování po buddhistickém Thajsku.

Spolupráce s Pamětí národa Karlovarského kraje

Knihovna poskytla svůj prostor Balneologické knihovny Paměti národa Karlovarského kraje pro mobilní studio. V naší budově se uskutečnilo natáčení vzpomínek pamětníků speciální metodou Eye Direct, která pomocí systému zrcadel umožňuje udržovat oční kontakt pamětníka s dokumentaristou. Výsledkem je velmi autentické a strhující vyprávění.

V prosinci se koordinátoři z Paměti národa a tým Základní školy JIH Mariánské Lázně setkali se svým pamětníkem panem Anthony Blochem ze Stanoviště. V krásném prostředí naší Balneoknihovny natáčeli jeho vyprávění, které zpracovali do videoreportáže. Příběhy našich sousedů Mariánskolázeňska pak vyvrcholilo slavnostní prezentací 21. února 2024 v domě Chopin.

Vzdělávací akce pro děti

V oddělení pro děti probíhaly i v roce vzdělávací pořady pro základní a mateřské školy. Třídní kolektivy se mohly objednat dle věku nebo požadovaného tématu. Programy byly zaměřeny na čtenářskou a informační gramotnost.

20. května 2023 - Hry bez hranic - každý ročník se koná v jiné obci Karlovarského kraje. Každá knihovna sestaví z řad dětských čtenářů čtyřčlenné družstvo, týmy si připraví tematicky laděné kostýmy, bojový pokřik a prostudují literaturu k tématu. V roce 2023 se klání konalo v Krajské knihovně Karlovy Vary a tématem byly Knihy ve filmu. Děvčata z družstva knihovny Mar. Lázně jako ukázkou na Hrách bez hranic předvedly scénku z knihy – filmu s názvem V hlavě. V soutěži se umístily se na 6. – 7. místě.

6. června – 8. června 2023 - Každoročně také v oddělení pro děti pořádáme pro absolventy 1. tříd všech základních škol ve městě rituál **Pasování prvňáčků na čtenáře**, kdy děti obdrží zdarma svůj první čtenářský průkaz do dětského oddělení, poslechnou si pohádku od dětí z literárně-dramatického oboru ZUŠ a seznámí se se službami knihovny.

Celkem 19x se uskutečnilo **Čtení s dobrovolnicí paní Lídou Sýkorovou** pro předškoláky, paní Lída čte zejména klasické české pohádky.

Bookstart – S knížkou do života – projekt českých knihoven, knihovny se zde snaží o to, aby zapojily aktivní rodiče a seznamovaly společně s rodiči ty nejmenší čtenáře s knihou a nepřeberným množstvím příběhů (a informací) v nich. V dětském oddělení ML knihovny každé 3. úterý v měsíci probíhají Čítárničky pro maminky a děti od 3 do 6 let spojené s divadélkem, které pro ně připravují starší žáci Literárně-dramatického oboru Základní umělecké školy pod vedením PhDr. Aleny Hálové. V květnu obdržely maminky předškoláčeků motivační sady S knížkou do života obsahující kromě knihy tipy na čtení s dětmi a na různé vzdělávací aktivity pro děti.

23. – 24. 3. 2023 Nekotám, čtu! – Soutěž k představení zajímavých titulů dětské literatury. Každý soutěžící vystoupil před porotou a přečetl úryvek z knihy vybrané knihovnou – zúčastnili se žáci 4. a 5. tříd obou ZŠ.

Spolupráce s Knížními lázněmi

8. června 2023 Pink Box - filozofie pro děti: MŮŽEME ČÍSLY SPOČÍTAT KRÁSU SVĚTA? – interpretační dílna pro žáky 3. třídy 1. Základní školy Jih

20. června 2023 - Pavel Hénik: Umění deníkového záznamu – 5. třída 2. Základní školy Úšovice

Zábavné interaktivní povídání s dětmi neformálně v kruhu na koberci. Povídání o první spisovatelově návštěvě knihovny, o tom, jak se pak do knih zamiloval a začal si vést čtenářský deník a u toho se učil kreslit. Spisovatel si svou kreslenou a psanou tvorbu z dětských let s hezkou vzpomínkou uchoval dodnes, takže děti si mohly prohlédnout jeho čtenářský deník, kresby, komiksy i první povídky, psané na psacím stroji.